Türkiye Maden, Madeni Eşya ve Makina Sanayii işçileri sendikasının yayın organıdır.

Yıl: 2 — Sayı: 24

İdarehane: İstanbul Cağaloğlu Nuruosmaniye cad. No. 38 Telefon: 27 21 89

1 Mart 1958

MADEN-İŞ

Birlikten Kuvvet Doğar

Sendikasız işçi öksüz Çocuğa benzer

Fiatı: 15 Kuruş

On beş günde bir çıkar gayri siyasi gazete

Fiatı: 15 Kuruş

MADEN-İŞ'e Bir Ayda 2800 işçi üye yazıldı

Vaadlar Tahakkuk Ederken

Kemâl TÜRKLER

Bir buçuk iki ay önce, iki senelik devremiz içerisnde yapılacak hususlar hakkında beyanda bulunmuştuk.

Bugün bunların teker teker tatbikat safhasına girdiği bariz bir şekilde görülmektedir.

Teşkilatımız, Kütahya, Balıkesir, İzmir Bölgelerine yerleşme ve yayılma hamlesine girişmiş ve çok kısa zamanda çok büyük başarı sağlamıştır.

Türkiye ölçüsündeki yapı kooperatifi tatbikat sahasına konulmuştur.

Nisan 1958 de yardım sandığının biriktirme kısmı faaliyete geçecektir.

Mart ayı içerisinde, yıldırım ekibi daha sistematik bir şekilde faaliyete başlamış olacaktır.

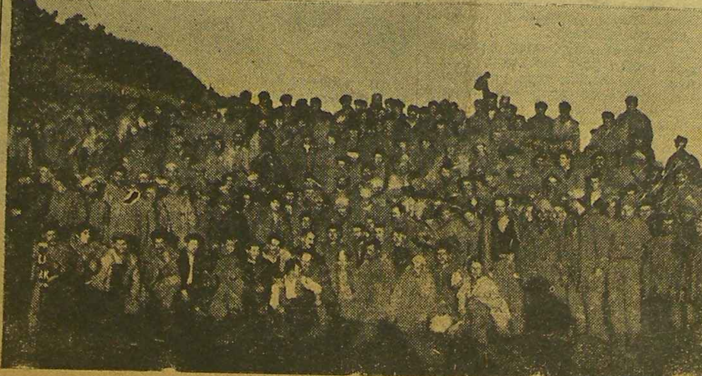
Asgari ücret Nisan ayı içerisinde tatbike başlamış olacaktır.

Bugün normal işler ve faaliyetler dışında, bilhassa teşkilatımızı yaymak bakımından çok büyük bir [illegible] girdiğimiz ve büyük bir mes'uliyet hissi altında bulunduğumuz aşikârdır.

Fakat, her adımda elde edilen muvaffakiyetin, bilhassa bütün sendikamız mensuplarını sevinç ve heyecana garketmesi idareciler için de ayrıca bir huzur vesilesi olmaktadır.

Nisan 1958 ayı içerisinde Balıkesir ve İzmir Bölgelerinde muhtelif şubelerimiz tam randımanla resmen faaliyete geçmiş olacaktır.

Bütün gayemiz, sendikamızın en modern ve en geniş teşkilâta sahip bulunması, böylece üyelerimizin en geniş istifade imkânlarının sağlanmış olmasıdır!

Dümeks işçileri toplu hal de işbaşında çalışırken

Genel başkan ve Genel Sekreter Balıkesir'de tetkiklerde bulundular

Türkiye ölçüsünde yap kooperatifi kuruluyor

Türkiye Maden — İş Sendikası gün geçtikçe gelişmeye ve sendikasız işçiler tarafından sendikaya karşı olan ilgi çoğalmaya başlamıştır. Son bir ay içerisinde sendikaya aza olanların savısı 2800 küsurdur. Bu kayıtların bi rkısmı İstanbulda diğer kısmı da Balıkesir ve İzmir Bölgelerinde bulunmaktadır. Bu yeni kaydolanlardan 400 küsuru, sendikaya 4 veya 6 şar aylık peşin aidat ödemişlerdir.

Sendikanın, yakın zamanda daha çok gelişeceği, ve üyelerine daha fazla faydalı olacağı muhakkaktır. Esasen bu gün bile bazı taraf ve şahıslarca "tuttuğunu koparan sendika" olarak vasıflandırılmaktadır.

Genel Başkan ve genel Sekreterin Balıkesir seyahatleri

Geçen üç hafta içerisinde genel Başkan Kemal Türkler Balıkesir Bölgesine iki defa seyahat etmiş, kendisine genel sekreter vekili Turan Ayhan ile Sendika Müfettişi İsmail Sığın refakat etmiştir.

Son defa genel sekreter Ruhi Yümlü, İsmail Sığın ile birlikte Edremit Bölgesine gitmiş, dört gün kaldıktan sonra dönmüş, Müfettiş İsmail Sığın ise Edremitten Karakayıt Madenlerine geçmiştir. Dönüşte oraiş çisi hakkındaki raporunu genel başkanlığa sunacaktır.

Dümeks ve Mortaş şirketleri ile temaslar:

Dümeks ile Mortaş Şirketlerinin Eğmir Demir Maden işletmelerinde çalışmakta olan işçiler adına, şirketlerin genel Merkezleri ile sendika temasa gçmiş, müteaddit müzakerelerde işçi lehine kararlara varılmıştır.

(Devamı 3 üncüde)

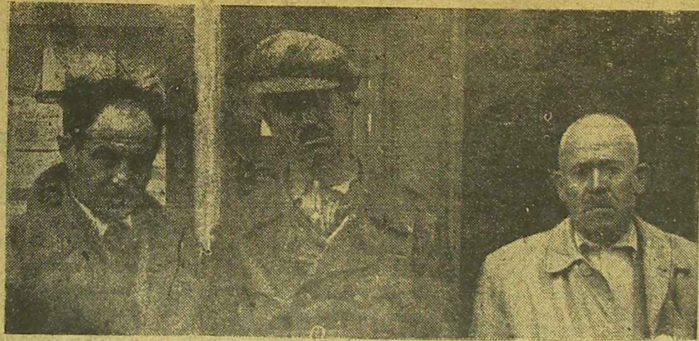
Balıkesirde Sigortanın hiç bir Sağlık tesisi yok

Binlerce işçi Şikayetçi mağduriyetlerine son verilmesi lazım

Türkiye Maden — İş Sendikası müfettiş ve temsilcileri, son ay içerisinle Balıkesir bölgesinde geniş tetkiklerde bulunmuşlardır. Bu tetkik sırasında İşçi Sigortaları Kurumunun, hiç bir dava veya sıhhi tesisi olmadığı nazarı dikkate celbetmiş, bilgı nazarı dikkati celbetmiş, bilri tarafından bu hususta şikâyetler vukubulmuştur. Binlerce işçi çalıştıran, ve her ay İşçi sigortaları kurumuna binlerce lira prim ödeyen bölgede işçiyi iyice muayene ve tedavi edecek en küçük bir dispanser ve hasta işçiyi yatıracak en küçük bir kurum hastahanesi mevcut değildir. Meselâ binlerce işçisi bulunan Edremit ve Muhiti için Edremitte hususi çalışmakta olan bir doktorla anlaşma yapılmıştır Fakat doktora kendi hastasından ayrı ayda 200 den fazla sigortalı hasta müracaat etmektedir. Doktorun, başka bir hasta bakıcısı, hemşiresi, sıhhiye memuru, kayıtları tutmak için memuru bulunmamaktadır.

Hattâ bilhassa yatırılması icabeden hasta ile karşılaşınca, derhal müşkilât büyümekte, her ne kadar etraf hastahanelerde yer aranmakta ise de, bulunamadığından, hasta sigortalı kaderi ile başbaşa bırakılmaktadır. Balıkesirde de durum aynidir. Bu durumu bilen işyerleri, çok defa hasta işçileri sigorta ile anlaşması olan doktorlara göndermek

(Devamı 3 üncüde)

İşihtilâfı mümessilleri ve işçi temsilcileri seçilenlerden üçü.

Ham madde sıkıntısı artıyor

Faaliyetlerini muvakkaten tatil eden işyerleri fazlalaştı

Son zamanlarda İstanbulda Madeni eşya işkolunda Ham madde sıkıntısı artmaya başlamıştır. Bu hal bazı işyerlerinden işçi çıkarılmalarına sebep olmaktadır.

Bilhassa Döküm ve demir çekme fabrikalarının bazıları faaliyetini temamen dbrdurmuş bir kısmı da durdurmak üzeredir.

Sütlücedeki Şakir Zünire Madeni Eşya fabrikası, dökümhane kısmını uzun zamandır tatil etmiştir. Halıcıoğlu Demas Demir çekme fabrikası tamamen durmuştuf. Eyüp Bahariye yolundaki Telay şirketinin sıcak çekme fabrikası ise durmak üzeredir. Bunlardan başka, topçulardaki Demir ve Bakır limitet şirketine ait demir çekme fabrikası Silahtarağadaki Gayret demir çekme ve Hemas demir çekme fabrikaları gibi iş yerlerinin bir kısmı durmuş veya durmak üzeredir. Demir çekme fabrikalarının durması, ham maddelerini bu fabrikalardan almakta o olan çivi ve civata fabrikalarına da tesir etmekte ve bu iş yerlerinde de işsizlik baş göstermektedir.

(Devamı 3 üncüde)

Çanakkale Şehitlerine Sendikanın Alakası

İnşa edilecek Âbide için teberrü kampanyası açtı

Türkiye Maden — İş Sendikası genel İdare Kurulu gezen hafta içerisinde son yaptığı toplantıda, üyeler arasında (Çanakkale Şehitleri Abidesi) için bir teberrü kampanyası açılmasına karar vermiştir. Bu hususta işyerlerindeki sendika temsilcilerine yazılan bir yazıda, meselenin ehemmiyeti belirtilmiş, bu milli davâda maddeten yardımda bulunmak isteyen hamiyet sahibi üyelerimizden teberrü toplanması istenmiştir.

Türkiye Maden — İş Sendikasına bağlı bütün işyerlerinde sendika temsilcileri bu hususta teberrü toplamaya başlamıştır.

Diğer taraftan ayrıca sendika genel merkezi ile şube dairelerinde de hesap açılmış ve yardım kampanyası için teberrü alınmaktadır. Gerek Sendika genel merkez ile şube dairelerine ve gerekse işyerlerinde sendika tmsilcilerine teberrü yatıran üyelerin isimleri gazetemizde müteselsilen ilân edilecektir.

İlk olarak yardım kampanyasına iştirak eden Maden — İş üyeleri şunlardır:

(Devamı 4 üncüde)

ALİ DAYI (Çavuş)

İş kolumuzda Asgari ücret tesbit ediliyor

Sendika, bütün iş yerlerinde tetkikler yaptırdı malzeme toppladı

Uzun zamandır beklenen asgari ürret komisyonu nihayet geçen hafta içerisinde, İstanbul Bölge çalışma müdürü başkanlığında toplanmış, müzakerelere başlamıştır. 5. Mart. 1958 tarihinde tekrar toplanacak olan Komisyon İstanbulda Madeni Eşya işkolunun asgari ücretini tesbit edecektir.

Komisyona Türkiye Maden — İş Sendikasından sendika reisi Kemal Türkler iştirâk etmektedir.

Bilindiği gibi sendika geçenlerde bu meyanda bir anket tertip etmiş, bazı döküman toplamıştı. Diğer taraftan, sendikanın İstanbul Bölgesi müfettişlerinden ikisi bu iş için vazifelendirilmiş bulunmaktadır. Vazifeli sendika müfettişleri, bir hafta müddetle İstanbulu semt semt dolaşacaklar, işyerleri ile de temaslarda bulunarak, Sendikanın asgari ücret komisyonundaki müdafaasına lâzım olan döküman ve raporu hazırlayacaklardır.

Sendika idarecileri, tesbit edilen esaslara göre, İstanbul Madeni Eşya işkolunda asgari ücretin gündelik 13 lira arasında olması gerektiğini bildirmişlerdir.

Hür konfedorayona katılmalıyız

Türk — İş konfederasyonunun ilk kongresinden bu yana İşçi Sendikaları milletlerarası hür İşçi Sendikaları konfederasyonuna katılmak ister. Kanun, bu gibi katılmakararlarının Bakanlar kurulu kararı ile yürürlüğe gireceğini bildirir.

Bugüne kadar Bakanlar kurulu böyle bir kararı vermemiş ve Türk — İş de Hür konfederasyona katılamamıştır.

Buna ,Kıbrıs mevzuu ile ilgili meselelerin Hür konfederasyonda konuşulması. Türk Sendikalarının ise kanunen siyaset yapamaması sebeb gösteriliyor. Doğrudur:

Türk Sendikaları kanunen siyaset yapamazlar ve yapmamaktadırlar.

Ancak Kıbrıs davâsı konuşuluyor diye de Hür konfederasyona katılmak karar ve isteklerinden vaz geçmemişlerdir. Aksini gösteren bir karar konfederasyonca alın karar konfederasyonca alınmamıştır.

Maden — İş Sendikası ve konfederasyonun bir üyesi olarak biz Hür konfederasyona katılmanın faydalı olacağına kaniiz.

Eğer her zararlı mevzuun veya görüşümüze aykırı meselelerin konuşulduğu yerde bulunmamak kararı bir genel prensib olursa çok yerlerdeki bir çok toplantıları veya delegeliğimizi terk etmemiz gerekir.

Ekmek bıçağı ile adam öldürüldü diye mutfaklarımızı bıçaksız mı bırakalım?

Doğrusu, Hür konfederasyona üye olmamızdır.

Ke—te

Sendikalar kânunu

NİHAYET DEĞİŞİYOR

Tasarı Bakanlıklara gönderildi

Ankara (Hususi muhabirimizden) — Çalışma Vekâleti işçi, işçeren sendikaları ve sendikalar birlikleri hakkındaki kanunun tasarısını tadil eden tasarıyı hazırlamış, mutaleaları alınmak üzere diğer vekâletlere göndermiştir.

Yeni tasarı sendikalar ve sendikalar birlikleri üzerindeki hük?met murakabesini arttırmaktadır. Ayrıca gazetelere siyasî mahiyette beyanatta bulunan veya gazetelerde siyasî mahiyette yazılar neşreden sendikacılar hakkında derhal cezaî takibata geçilebilecektir.

Tasarı tarım işçilerinin de sendika kurmalarını mümkün kılmaktadır. Tasarıda yine grev yasağı yer almıştır. Hükûmetin bu yıl Meclise grev hakkı tanıyan tasarıyı getirmiyeceği alâkalılarca ayrıca kesin olarak bildirilmektedir.

Sendikalar kanun tasarısına eklenn gçici bir madd, kapatılan sendika veya sendikalar birliklerinin açılmasını mümkün kılmaktadır.

Yeni Tasarı üzerine düşünceler

KEMAL SÜLKER

İşçi ve işveren Şendikaları ve sendikalar birlikleri hakkındaki kanunun tadilini hedef tutan yeni bir tasarı Çalışma Vekâletince hazırlanmış ve mütalealarıı alınmak üzere Vekâletlere gönderilmiş.

Bu haberi veren gazeteler yeni tasarının getirdiği hükümlerden bir kısmını da okuyucularına bildirmektedir. Tam metni görmediğimiz için fazla bir şey söylemek istemiyoruz. Yalnız yeni tasarıda bulunduğu bildirilen bir hüküm üzerinde durmakta fayda vardır.

Bugüne kadar sendika kurma hürriyetleri olmıyan tarım işçilerinin memleket kalkınmasındaki büyük hizmetini kimse inkâr edemez. Asırlarca ziraat memleketi vasfını muhafaza eden memleketimizde ziraat sektöründe çalışan milyonlarca insanın elbetteki birçok meseleleri, birçok dâvaları ve ihtiyaçları vardır. Bunları ancak sendika vasıtasile efkârı umumiyenin malı yapabilirler. Sendika vasıtasiyle hükûmetin dikkatini çekerler. Sendika vasıtasiyle her grup işçinin ayrı ayrı yönden ele aldığı dâvaları çoğunluğun yararına tek bir esasta birleştirirler.

Sendikaların işçiler için verimli bir mektep olduğunu görmekte, 1947 ile bugünkü sendikacılar arasında mukayese yaptığımız zaman işçi dâvalarının daha çok belirmiş olmasınad tecrübeli ve bilgili idarecilerin ne büyük rol ifa ettiğini anlamaktayız.

Tarım işçilerinin hayatî meseleleri vardır. Anadoluyu gezenler muhtelif bölgelerde muhtelif mahsullerin kampanyaları sırasında tarım işçileri arasında bulunanlar, hattâ asgarî ücret kararlarını okuyanlar tarım sektöründe sendikaları bekleyen dâvaların ne derece önemli olduğunu kolayca kabul ederler.

Tarım işçilerine sendika kurma hakkı tanımak güzel şeydir. İleri bir adımdır. Alkışlarla kabul edilecek bir harekettir.

Bu arada hatıra gelmektedir ki; tarım işçileri de sendika kurduktan sonra bir kısmı ziraat işverenlerinin baskısı ile karşılaşacaklardır. Yeni kanun, bu baskılara karşı ağır cezaî müeyyideler getirmekte midir? Bunu bilmiyoruz.

Türk — İş Konfederasyonuna bu tasarıdan bir nüsha gönderilmiş ise, bu mütaleanın veya temenninin Konfederasyon vasıtasiyle Bakanlığa bildirileceğini umarız.

Federasyon mu

Türkiye çapında Sendikalar mı?

Aynı iş kolunda Türkiyenin muhtelif şehirlerinde kurulmuş işçi sendikalarının bir merkeze bağlanması ile meydana gelen teşekküllere "Federasyon" denildi. İlk federasyonu da Otel, Lokanta ve Eğlence Yerleri İşçileri Sendikaları kurdu.

Ne bu federasyon, ne de bunu takip eden diğer federasyonlar bir otorite ve bir kuvvet olamadılar. Sadece kartvizitlerde federasyon başkanı veya genel sekreteri ünvanı kullanılmasına yaradı.

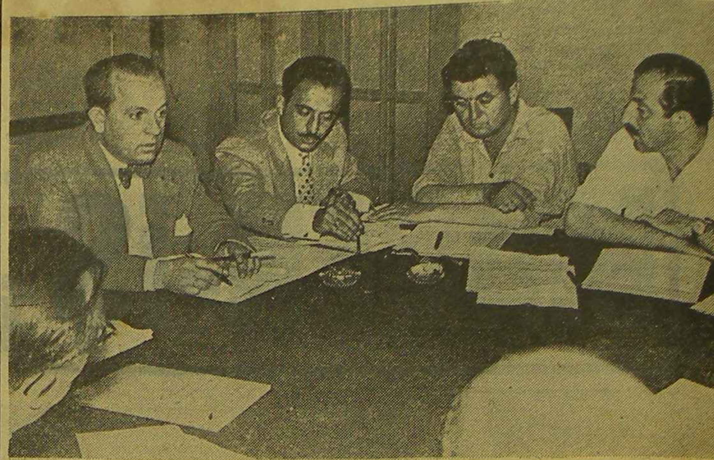
Geşitli teşebbüsler anlaşmazlıkları, çeşitli zorlamalar iç âhengi, çeşitli gayretler hırs düşkünlüğünü önleyemedi. "Toleyis" bir "zümrütü anka" kuşu oldu. "Tif" başkansız ve idarecisiz kaldı. "Teksif" parçalanmaları durduramadı, adı, sanı unutuldu. "Deniz — İş" yerinde saymaktan kurtulamadı. Demiryolları Federasyonu ile Askeri İşyerleri Sendikaları Federasyonu mevcutların en başarılıları kaldı.

Müstakil sendikaların bir araya gelmesiyle kurulan federasyonların durumu böyle iken "Türkiye" isimli sendikaların gelişmekte ve revaç bulmakta olduğunu görüyoruz. Bu sendikalar bir federal teşekkül olarak çalışmakta, ancak müstakil sendikalar yerine merkeze bağlı şubeler bulunmaktadır. Türkiye Maden ve Madenî Eşya İşçileri Sendikası, Türkiye Petrol İşçileri Sendikası gittikçe kuvvetlenen genişleyen ve çok yararlı işler başaran işçi teşekkülleri olarak dikkati üzerine çekmektedirler.

Şimdi, Türkiye Denizci Sendikaları Federasyonu kurulması için girişilen teşebbüs federasyon — Türkiye sendikası mevzuunu yeniden ve daha kuvvetle ortaya çıkarmıştır.

Türkiye Denizciler Sendikası bir federasyon kurulması fikrini ileri sürmektedir. Türkiye Gemi Adamları Sendikası ise Türkiye Sendikası tezini savunmakta ve bunun faydasını belirtmektedir. Gelişmelerin Türkiye tipi sendikalara doğru olduğu müşahedesini tesbitle yetiniyoruz.

(Gece Postası gazetesinden)

İş ve İş Bulma Kurumu mah alli Danışma Kurulu uzun za mandanberi toplanamamıştır. Halbuki bir kurulun halline çalışacağı çeşitlive mühim mev zular vardır. vardır. Mahallî Danışma Kurulunun gündemin deyer alması gereken mevzu lar kanunda genel olarak belirtilmiştir. Bunlar arasında ücret vasatîleri de vardır. Temenni ederiz ki, Mahallî Danışma Kurulunun toplan ması daha fazla geciktirilmez. (Resim çok önce toplanan lardan bir kısmını gösteriyor.)

Hastalık ve analık Sigortası kanunundaki aksaklıklar

Sendikaların Tenkidleri Türk-iş'e bildirildi, konfederasyon Çalışma vekâletinden vaad aldı

Hastalık ve analık sigortası kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesine dair olan 6901 sayılı kanun tatbikatta işçilerin aleyhine olmuştur.

Sendikalar Birliği bu mevzuu ele almış ve Sendikalara gönderdiği bir yazıda şunları bildirmiş

Türkiye Maden işçileri sendikası başkanlığına:

"5502 sayılı kanunu tadil eden 6901 sayılı (5502 sayılı Hastalık ve Analık Sigortası Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesine, bir maddesinin kaldırılmasına ve bu kanuna bir muvakkat madde eklenmesine dair kanun) un 15 ci maddesi aynen şöyledir:

(Madde 15 — Hastalık yüzünden geçici işgöremezliği uğrıyan sigortalılardan geçici işgöremezliğin başladığı tarihten önceki takvi mayına tekaddüm eden bir yıl içinde en az 150 gün sigorta primi ödemiş bulunanlara, geçici işgöremezliğin 4. cü gününden başlamak ve 9 ayı geçmemek üzere, her gün için geçici işgöremezlik ödeneği verilir.

Geçici işgöremezliğin 10 günü geçmesi halinde ilk üç günlük geçici işgöremezlik ödeneği de verilir.)

Bu maddeden anlaşıldığı üzere hastalanıp geçici işgöremezlik ödeneğini alabilmesi için bir işçinin hastalandığı ay ile ondan evvelki aylar nazarı itibara alınmıyacak ve ondan evvelki aydan itibaren bir sene içinde 150 gün prim ödemiş olması lâzım gelmektedir.

Meselâ, 31 Ocak 1958 tarihinde hastalanıp geçici işgöremez durumunda olan bir işçinin ödeneğe hak kazanıp kazanamadığı şu şekilde tesbit edilecektir. Ocak 1958 ayı nazarı itibara alınmıyacak. Aralık 1957 günü de nazarı itibara alınmıyacak ve 30 Kasım 1957 tarihinden geriye gidilerek bir sene içinde 150 gün prim ödeyip ödemediğine bakılacaktır. Şayet bu müddet içinde 150 günlük prim ödememiş ise geçici işgöremezlik ödeneği alamıyacaktır.

Bu, durumun değiştirilerek hastalanıp geçici işgöremezlik durumuna geçdiği tarihten itibaren evvelce bir sene içinde 150 gün prim ödenmesi şartı ile Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonunun teşebbüse geçmesi konfederasyondan talep edilmişti. Konfederasyondan alınan yazı sureti aşağıya çıkarılmıştır. Bilgilerinizi rica ederiz."

Konfederasyonun yazısı da şudur:

"14 Kasım 1957 tarih ve 2202 sayılı yazınız cevabıdır.

6901 sayılı kanunun 15 nci maddesinin tatbikatında işçilerin mağdur oldukları Çalışma Vekâleti nezdinde geniş manada izah edilmiştir.

Vekâletin alâkalı şahsiyetleri de 15 nci maddenin tatbikatındaki aksaklığı kabul etmektedirler. Bilhassa yeni işe giren işçiler ile dokuz ay tedaviyi müteakip işbaşı yaparak aynı yıl içinde tekrar hastalananların mağdur olduğunu Çalışma Vekâleti nezdinde kabul ettirmiş bulunmaktayız.

Ancak mezkûr maddenin tashihi ile mağduriyetin izalesi mümkün olduğundan mesaimizi bu yolda teksif ettiğimize bilgilerinizi rica eder, işlerinizde başarılar dilerz."

Beraber Öğrenelim

Vizite kâğıdına, yazılacak ücret miktarı — Sigorta, işten çıkana da bakar — Her işyerinde ayrı mümes sil olur — Yarım yevmiye ödeme zamanı ve şekli — İhtiyarlık sigortasının belli başlı hükümleri — Bacanak diyelim mi demiyelim mi?

Soru: (İlyas Bafralı)

— Bizim haftalıklarımız temiz olarak elimize geçer vizite kâğıdına aldığımız haftalık mı yoksa bürüt mü yazılmalı?

Cevap — Vizite kâğıdına bürüt kazancın tutarı yazılmalı, çünki o nisbette pirim ödemektesiniz.

Soru: (Bhcet Zaimoğlu)

— Fabrikadan çıkarılınca sigorta bakarmı? mı?

Cevap — Sigorta bakar ayrılmış olduğunuz işyerinden vizite kâğıdı almak suretile. Zira siz iş bulup yerleşinceye kadar işyeri bu vazifeyi yapmak mecburiyetindedir. Bununla beraber ödenek alabilmek için üç ayı geçmemeli, bakma müddeti dokuz aydır.

Soru: (Sami Uzun)

— İkiye bölünmüş iş yerini ayrı ayrı mümessiller mi yoksa her iki yeri bir mümessil mi idare eder?

Cevap — Aynı işverenin iki yerde işyeri bulunabilir fakat mümessil seçilmesine lüzum varsa mevcut on kişiyi geçtikten sonra seçim olur. Durum kendiliğinden meydana gelmektedir. Her iş yerinin eksikliklerini ve yahut oradaki işçi arkadaşların dileklerini ancak orada bulunan mümessil arkadaş savunabilir diğerinin bununla meşgul olmasına imkân yokdur.

Soru: (H. Mehmed Engin)

— Makinaların revizyonu veyahut ham madde yokluğundan işyeri paydos etse yarım yevmiyeyi ne kadar zaman ödemek mecburiyetindedir?

Cevap — Ne suretle olursa olsun işyedi durursa işçisine bir hafta yarım yevmiyeyi öder. Diğer hafta ödenmesi kanunda yokdur. Amma işçi mağdur olacağını anlatır, işveren de fazla veremiyeceğini söylediği zaman aradaki akdi işveren bozmuş olurki, işçinin tazminatını vererek hesabını keser, bazı işverenlerimiz hem hüsnüniyet sahibidir, hem de elindeki elemanı dağıtmamak için fedakârlık yapıyor. Sabahdan akşama kadar boş tuttuğu işçisinin yevmiyelerini ödüyor, veyahutta yarım yevmiyeyi devamlı olarak vermek suretile onları elinden çıkarmıyor. Birşey daha var: İş yeri altı aydan evvel çalışmaya başlarsa kanunen evvelki işçilerini haberdar etmek mecburiyetindedir.

Soru: (İsmail Can)

— Sigorta anneme bakarmı?

Cevap — Sigorta annenize bakar. Ancak kanunda gösterdiği gibi anneniz bakmakla mükellef olduğunuz durumda ise yani babanız yokda sizin yanınızda bulunuyorsa babanız anneniz varda her ikiside çalışır durumda değillerse sigortamız muayenesini yapar, fakat ilacını vermez. Sonra annenizi sigorta aile cüzdanına kayıd ettirmeyi unutmayın. Nasılki aileniz, çocuklarınız kayıd ediliyorsa bakmakla mükellef olduğunuz her şahıs o cüzdana kayıd edilmeli, müracaatlarını da o cüzdanla yapmalıdırlar. Usül böyledir.

Soru: (Akif Şenvardar)

— İş akdi ne demektir?

Cevap — Sayın ... e bu okadar geniş izah isterki şukısacık sutuna sığdırmak imkânı yok. Mamafih seni aydınlatacak kadar yazayım. Kısaca şöyle:

Her iki tarafın (işçi ile işveren) karşılıklı oturup her iki tarafda menfaatlarını sıralayıp kâğıd üzerinde madde madde yazmak suretile imzalarını koyup kabul etmeleri yazı ile karşılıklı anlaşma her durumda yapılabilir. Meselâ: Tek başına bir işçi bile işvereni ile bu anlaşmayı yapabilir. Eğer tetkik etti iseniz işyerinizin dahili talimatnamesi vardır işçi ise girerken bunu kabul etmiş sayılır, amma onun karşılığında hiçbir şey bulunmamaktadır. İşte, sendikalar buna çalışmaktadırlar. İşçiyi temsil eden sendikalarla sermayadarın karşılıklı anlaşmasına ne suya nede sabuna dokunmamak üzere iki tarafın konuşmaya hakkı olsun.

Soru: (Raşit Çatır)

— Fabrikadan ayrıldığım zaman sigortalılık hakkımı ne şekilde devam ettirebilirim?

— Cevap — Sayın okuyucum, ihtiyarlık sigortası kanununun 27. maddesi sorunuza aynen cevap veriyor:

Madde: 27 — Evvelce sigortalı olup da 5 inci maddenin (5.) bendinde yazılı olduğu şekilde en az beş yıl prim ödemiş ve sonradan sigortalı bulunduğu işden ayrılmış olan kimseler aşağıdaki şartlar dahilinde ihtiyarî olarak sigortaya devam edebilirler:

a) Bu kanunla ilgili işden ayrıldığı tarihden itibaren bir yıl içinde ihtiyari olarak sigortaya devam edeceğini işçi sigortaları kurumuna yazı ile bildirmek:

b) Evvelce kendisine toptan ödeme yapılmamış olmak veya kendisine toptan ödeme yapılmışsa bu miktarı aradan geçen zamana ait faizi ile birlikte iade etmiş bulunmak,

c) Her yıl en az 250 gün için prim ödemek:

(Muaddel) (C) bendi gereğince ödenecek primlerin tayininde sigortalının işten ayrıldığı tarihe tekaddüm eden son bir yıl içinde aldığı ortalama günlük ücret esas tutulur. Bu ücret üzerinden 24 üncü maddedeki nisbet dahilinde tesbit olunacak primlerin tamamını yalnız sigortalı öder. İhtiyari olarak sigorta haklarını devam ettirenler yıllık primlerini İşçi Sigortaları Kurumunun tayin edeceği aylarda dört eşit taksitle öderler. Herhangi bir taksiti gecikme faizi ile birlikte ve taksit tarihinden itibaren en çok bir yıl içinde yatırmayan sigortalının sigorta hakkı düşer. Bu gibilere ödemiş oldukları primler iade edilmiyeceği gibi bunlar sonradan ihtiyari olarak sigortaya devam edemezler.

Sigortalı yeniden mecburi sigortaya tabi bir işe girecek olursa hakkınd amecburi ihtiyarlık sigortası hükümleri uygulanır. Bu sigortalıların evvelce mecburi ve ihtiyari olarak sigortada geçen sürelere ait sigorta hakları ile yeni çalışma sürelerine ait sigorta hakları birleştirilir.

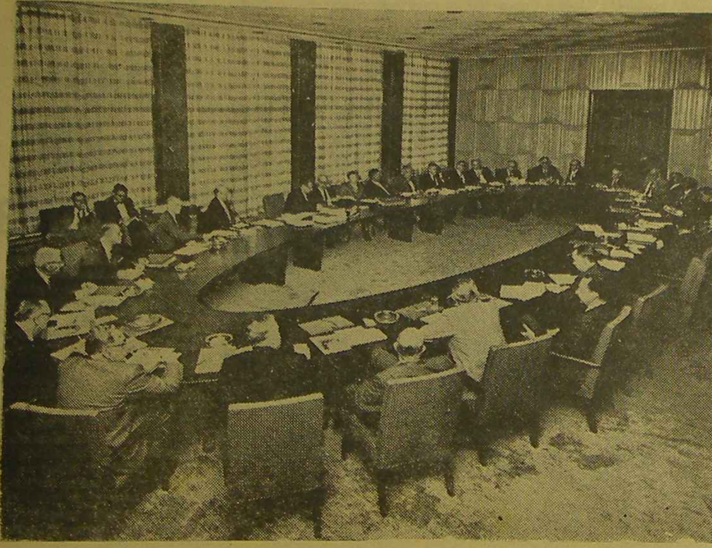
Bu maddedeki şartları yerine getirmeyenler işçi sigortaları kurumundan hiçbir hak isteyemezler.

Soru: (Seyit Giray):

— Bacanağım bana yolda, belde umumi yerlerde yüksek sesle "bacanak,, diye bağırıyor, siz ne dersiniz?

Cevap — Kayınvalidenize söyleyin, ona biraz nasihat etsin. Aile arasında neyse amma, her yerde bağırmak kendisi için nezaketsizlik addedileceğine göre; şahıslara isimleri ile hitap etmek daha doğrudur. Birisine bacanağım diye tanıştırılır amma yolda, sinemada bağırılmaz. Sevgi ve saygı derecesi insanların yarınını hazırlamaya yarar, efendilik herşeyin üstündedir, paray la alınmaz, zamanla kazanılır. Selamlar.

Kazım Narmanlı

Amerika'nın iki büyük işçi sendikalası teşekkülü olan (AFL) ile (CIO) birleşmişti. Bir tek federasyon haline geldi. Resimde bu mühim işçi federasyonunun idare heyeti üyeleri toplantı halinde görülüyor. Maden — İş de yakın gelecekte bu seviyeye yükselecektir.

Nazilliden Gönderilen dikkate değer mektup

D.D.Yolları İşçileri Sendikası Maden-iş'in çalışmalarını samimiyetle takdir ediyor

Nazilli Devlet Demiryolları işçileri Sendikası başkanı Halil Erol'dan dikkate değer bir mektup aldık.

Sendikamızın çalışmalarını uzaktan da olsa takib fırsatı bulen mektubun bir kısmını okurlalenmektubun bir kısmını okurlarımıza sunuyoruz:

"Devlet Demir Yolları işçileri sendikası olarak, yılmadan maddî bir çok masraf ve zahmetlere katlanarak çıkarmış olduğunuz Maden — İş gazetesini alıyor, binlerce defa sizlere teşekkür ediyoruz. Güzel Türkiyemizin aziz işçi evlâtlarının her nüshada derin yaralarına parmak basan ve meselelerini açıklayan sendika sever siz kardeşlerimize binlerce defa minnettarız. Üstün görüşleriniz ve iyi duygularınız da sizinle beraberiz. Fikirlerinizi tasvib eder, size candan başarı temenni ederim.

İşçilerin istikballeri hakkındaki çalışmalarımız Türk İşçisinin yarına olan güvenini arttırıyor. Sizlere daima güvenimiz, kalb bütünlüğü ile sarsılmaz bir haldedir.

. . . .

Siz de bilirsiniz ki işçilerin iş emniyeti ve güvenle işini yapıp işveren veya vekillerinin özel işlerini yapmıyacağını bildirmesi imkânı henüz kâfi derecede garant altında değldir. Hâlen bir kısım işyerlerinde işçilere şahsi işler yaptırılmakta, hanımın emirleri gibi ev işleri gördürülmektedir. Bu gibi hallere engel olunmasını üst makamlara yazdık. Bir sonuç alamadık.

İş kanununun 16. maddesi yüzünden işçiler kâfi derecede haklarını arayamıyorlar.

Kollektif iş akdi ve asgari ücret baremi mütekâmil hâle gelirse işçi kütlesi bir kısım hususi işverenlerin haksızlıklarından kurtulur.

Bu konulara dokunmanızı rica ederim."

Maden - iş 2800 üye kazandı

(Baştarafı 1 ncide)

Esasen umumiyetle işçiler şirketlerden memnundurlar:

Sendikaca yapılan temaslar sırasında Dümeks şirketinden bilhassa Saffet Ocakoğlu ile Mortaş şirketinden Cemal Arınık, hüsnüniyet göstermişler, bundan işçiler ve sendika memuru olmuş, bu karşılıklı anlayış ve hüsnüniyet devam ettikçe, her türlü meselenin sendika ile bu mümesseler arasında resmiyete intikal ettirilmeden anlaşma ile halledilmesi sendikaca kararlaştırılmıştır.

Bilhassa Dümeks ile yapılan temaslar neticesinde, koğuşlar, hamam, çamaşırhane, yemekhane yemek gibi sosyal tesisler mevzuunda talepleri şirket, gayet makul karşılamış esasen bu hususları daha önceden kendilerinin de istenildiği gibi yapılmasını arzu ettiklerini ve şirketin hiç bir zaman işçi haklarını gasbeder duruma girmek istemediğini bildirmişlerdir. Anlaşmaya varılan huslslar bir tarafan yapılmaya başlamıştır.

Dümeks Eğmir Demir madeninde mümessil seçimi:

Dümeks Ticaret T.A.O. nun Eğmir demir Maden İşletmesinde tetkik ve temaslar yaptıran Türkiye Maden — İş Sendikası bine yakın işçi çalıştıran işyerinde en mühim mesele olarak işçi mümessili olmadığını görmüş ve derhal şirket Merkezi ile temasa geçereki mümessil seçimini yaptırmıştır.

Seçilen Mümessiller şunlardır: Asiller: Adem Çiftçi, Ali Parlak, Salih Karakaş, Sadık Tuncer, Kadir Ünver Yedekler: Mehmet İnce, Halil Kocabıyık, Mustafa Kocaman, Selim Ayten, Ömsr Ünal.

Mortaş'ta seçim:

Mortaş şirketinin Eğmir Demir Madeninde de isçi Mümessili olmaması sebebiyle, sendikaca seçim başlattırılmış ve ilk seçim kurulu teşekkül etmiştir. Seçim kurulu şunlardan müteşekkildir: Burhan Doğu, Mehmet Yener, Ali Rıza Polat.

Seçim 28.2.1958 günü saat 12 de işyerinde yapılacaktır.

Dümeks ve Mortaş'ta işçilerin zam talepleri:

Dümeks ve Mortas işçilerinin yazılı talepleri üzerine, her iki şirket ile de formalite itibariyle toplulukla iş ihtilafı çıkarılmıştır.

Önümüzdeki günlerde Mortaş ın İstanbulda bulunan selahiyetli şahsı ile temasa geçilerek bir anlasmaya varılacaktır.

Dümeksle yapılan müteaddit uzlaşma müzakereleri neticesinde ise bazı sebepler dolayısıyla 3. Mart pazartesi günü yapılacak son toplantıda nihai karara varılması hususunda anlaşma olmuştur.

Taraflar müzakerelerde bilhassa karşılıklı hüsnüniyet ve anlayış ile hareket etmekteler, varılacak kararlarda işçilerin istifade etmelerini arzu etmektedirler:

Dümeks işçi temsilcileri İstanbulda

Dümeks işçi temsilcilerinden Ali Parlak, Adem Çiftçi, Kadir Ünver, iki sefer vazifeli olarak İstanbu'a gelip gitmisler ve İstanbulda şirket Merkezi ile sendika arasında yapılan müzakerelere iştirak etmişlerdir.

Dönüşlerinde ise İstanbuldan İsçi arkadasları adına iyi intibalarla ayrıldıklarını bildirmişlerdir.

Türkiye Maden — İş Sendikası uzun tetkiklerden sonra bir yapı Kooperatifi kurulmasına karar vermiştir. (Türkiye Maden — İş yapı Kooperatifi) ismi ile kurulacak kooperatif Türkiye ölçüsünde olacak ve bütün Türkiye dahilinde faaliyete geçecektir. Taşra bölgelerinde arsa fiatlarının bedava denecek derecede ucuz olması ve inşaat şartlarının daha müsait bulunması sebebi ile, Kooperatifin geniş ölçüde faaliyet göstereceği ve Sendika üyelerine geniş ölçüde fayda sağlıyacağı muhakkaktır.

Sendika genel merkezi bu hususta bütün teşkilata bir tamim yayınlamış, kooperatife aza olmak isteyen sendika üyelerinin acele olarak tesbiti ile bildirilmesini istemiştir.

Nihayet her hususta başarı gösteren dinamik Maden — İş sendikası, bu son faaliyeti ile de Maden işçilerinin lâyık olduğu Yapı Kooperatifinin esasını hazırlamış, üyelerinin en mühim dertlerinden birisi olan mesken meselesini ele almıştır.

Sendika idarecileri, çok kısa zaman sonra derhal muhtelif bölgelerde inşaata başlanacağını bildirmiştir.

Maden — İş Yapı Kooperatifi Maden işçilerine hayırlı uğurlu olsun..

Sendika işçi ücretlerinin yükselmesine Çalışıyor

Bir çok iş ihtilâfı çıkarıldı hepsi dikkatle takip ediliyor

Topkapı Maltepe Gümüş Suyu cad. de kurulu Artin Sümer oğlu Bakır levha fabrikası işçilerini temsilen Türkiye Maden - İş Sendikası tarafından açılmış bulunan toplulukla iş ihtilâfı kesin uzlaşmada neticelenmiştir.

İşçilerin günlük ücretlerine 100 kuruş zam yapılmıştır.

KESİN UZLAŞMADA

Zeytinburnu Hacı Raşit Geçidi No. 4 de kurulu Seneli Emaye fabrikası işçilerini temsilen Maden— İş Sendikası tarafından açılmış bulunan toplulukla iş ihtilafı kesin uzlaşmaya intikal etmiştir.

Kesin uzlaşmada bir uzlaşmaya varılacağı tahmin edilmektedir.

BAKIR LEVHA İŞÇİLERİ

Hasköy Hasköy cad. No. 2-3-5 de kurulu Ahmet ve Ali Ramazanoğullarına ait Bakır levha Fabrikası işçilerini temsilen Türkiye Maden — İş Sendikası tarafından açılmış bulunan iş ihtilafı neticelenmiştir.

İş verenin işçilerine karşı göstermiş olduğu hüsnüniyet bir defa daha tekerrür etmiş ve işçilerin günlük ücretlerine 100 kuruş zam yapılmıştır.

BEKLENEN GÜN

Hasköy Hasköy cad. No. 177 de kurulu Alanya Deniz - iş çelik tel civi fb. sı işçilerini temsilen Türkiye Maden - iş sendikası tarafından açılmış bulunan toplulukla iş ihtilafı kesin uzlaşmaya intikal etmiştir.

Kesin uzlaşma günü işçiler tarafından merakla beklenmektedir.

YÜZDE ELLİ ZAM

Silâhtar ağada kurulu Gayret Demir Çekme fb. ile Türkiye Maden İş Sendikası arasında açılmış bulunan toplulukla iş ihtilafının ilk uzlaşma toplantısı yapılmıştır.

METAL İŞÇİLERİ

İşverenin bulunmayışı dolayısile ikinci bir uzlaşma toplantı günü istemiş ve 25.2.958 salı günü tekrar toplanmıştır.

İşçiler dilekcelerinde yüzde 50 nisbetinde zam yapılmasını istemişlerdir.

Tahta kalede kurulu Metal Sanayii fb. işçileri ücretlerine yüzde 50 nisbetinde zam yapılması için Türkiye Maden - İş Sendikasına müracaat etmiş ve sendika bir toplulukla iş ihtilafı çıkarmış ilk uzlaşması yapılmış olup kesin uzlaşmaya intikal etmiştir.

İŞVEREN YOK

Eyüp Müzevir sokakta kurulu Pepo Üstümoza ait civi fabrikası işçileri ücretlerine yüzde 50 nisbetinde zam yapılması hakkında bir dilekçe ile Türkiye Maden - İş Sendikasına müracaat ederek iş ihtilafı acılmasını istemişlerdir.

Maden - İş Sendikası tarafından toplulukda iş ihtilafı açılmış ve işverenin İstanbulda olmadığı için tekrar bir gün istenerek uzlaşmaya gidilecektir.

DEMİR BAKIRDA

Topcular İncirli Sokak No. 2 de kurulu Demir Bakır Lmt. şt. ile T. Maden - iş sendikası tarafından açılmış bulunan toplulukda iş ihtilafının kesin uzlaşması 27.2.958 perşembe günü yapılmıştır.

VENTURA İŞÇİLERİ

Galatada kurulu Ventura Madeni Eşya Fabrikası ile T. Maden - İş Sendikası tarafından açılmış bulunan iş ihtilafının kesin uzlaşması 28.2.958 cuma günü yapılmıştır.

UZLAŞMA..

Eyüp Bahriye caddesinde kurulu Turmasan çivi fabrikası işçileri ücretlerine yüzde 50 nisbetinde zam yapılması için T. Maden iş sendikasına müracaat ederek iş ihtilafı açılmasını istemişler.

Sendika durumu tetkik ederek bir toplulukda iş ihtilafı açılmasına karar vermiş ve işverenden 28.2.958 cuma günü saat 11 de toplanılması hakkında müracaat etmiştir.

Mezkûr gün ve saatle ilk uzlaşma toplantısı işyerine Fındıklı yazıhanesinde yapılmıştır.

İşçilere bir zam yapılması hakkında bir uzlaşmaya varılacağı tahmin edilmektedir.

Ham madde Sıkıntısı

(Baştarafı 1 incide)

Bütün faaliyetini mesela Vita fabrikasına bağlayan Ortaköy - deki Moiz Gabay teneke kutu fabrikası gibi müesseselerde çok müşkül durumdadırlar.

Durmak mecburiyetinde kalan fabrikalar işçisini bir müddet yarım yevmiye ile bekletmek mecburiyetinde kalmaktalar, bu hal ise, esasen günün hayat şartları karşısında geçim sıkıntısı çekmekte olan işçiyi çok müşkül durumlara sokmaktadır. Ayni sıkıntı son zamanlarda bazı bakır fabrikalarında da başgöstermiş ve bazı tensikatlara sebep olmuştur.

Demir mevzuunda öğrenildiğine göre, son zamanlarda Karabük, satışı durdurmuş ve bu sıkıntı o sebeple meydana gelmiştir.

Her ne ise, mesele alâkalılarca bir an evvel ele alınmalı, işçi ve müesseselerin daha fazla mağduriyetine meydan verilmemelidir.

Prodüktivite: işçinin işverenin en çok önem vereceği konu

B tipi mütekâmil işçi semineri çok verimli olmakta, sendika idarecileri müsbet bilgiler edinmektedir.

Bir çoklarımızın iyi bilmesi gereken kelimelerden biri de hiç şüphesiz prodüktivitedir. Seminerden edinilen bilgilere göre prodüktivite iş hayatındaki verimlilikle alâkalı bir mefhumdur. Manası: Umumiyetle bir iş saatinde adam başına düşen istihsal nisbetidir. Veya adam başına düşen istihsal nisbetidir. Başka şekilde ifade edilmedikçe prodüktüvitenin manası budur.

Bu mefhumun başka kullanılış şekilleri de vardır:

1. Sermaye yatırımının prodüktivitesi veya fabrika ve makineler için yatırım birimi başına istihsal.
2. Ham maddelerin prodüktivitesi. Meselâ bir ton portakaldan kaç galon portakal suyu çıkarılabileceği.
3. Ziraî prodüktivite. Meselâ bir dönüm araziden kaç kilo buğday elde edilebileceği, gibi.

Prodüktivite teriminin kullanıldığı bütün bu haller yüksek kâr, yüksek ücret ve düşük fiat mefhumları ile ilgi süratle artmıştır.

mamûlleri satın alan halka tesir eder.

Maden sanayi memleketlerinde olduğu gibi Amerikan ekonomisinde de bir saatte adam başına isabet eden iştihsal nisbeti uzun zamandan beri artmaktadır. Meselâ 1956 da Amerika Birleşik devletlerinde resmî müesseseler dışında çalışan işçi ve müstahdemler 1929 yılına nisbetle saat başına yüzde 89 defa ve 1910 yılına göre yüzde 165 den daha fazla mal ve hizmet istihsal ettiler. Prodüktivite son 50 yıl içinde senede vasati olarak yüzde 2 ilâ yüzde 7.5 veya daha fazlaya çıkmakta ve diğer bazı senelerde ise düşmektedir. Son yıllarda ise prodüktivite evvelkinden daha büyük bir süyratle artmıştır.

İstikbalde ortomasyon, istihsal usûllerindeki diğer değişiklikler, makineler ve istihsalde bir ameliyeden diğerine geçiş sürati bu nisbetin daha da artmasına âmil olacaktır.

Bu artan istihsalâtı kim satın alacaktır? Şayet satın alınmazsa imalatçılar iflâs eder. Başka memleketlere ihraç edilemez. Sınaî bakımdan kalkınmış memleketlerin kendilerine has sanayileri vardır. Az gelişmiş memleketler ise başka memleketlerin istihsal fazlalarının ancak bir miktarını satın alma gücüne sahiptirler. Zira iştira kabiliyetleri azdır. 25 sene kadar evvel Amerikan Sanayii kendi istihsalâtı için en iyi pazarın, satın alma kabiliyeti daha ziyade aldığı ücretlere bağlı bulunan Amerikan halkı olduğu neticesine vardı. Halkın satın almaya devam edebilmesi için ücretlerin de herhangi bir şekilde artan prodüktiviteye mütenazır olarak yükselmesi lâzımdı. İmalatçılar otomatikman ücretleri artırmak istemediler. İşçilerin de artan prodüktiviteden faydalanabilmeleri için ücretlerin arttırılması yolunda bir tesir icra edilmesi icap ediyordu. Bu arada sendikaların müsbet tesirlerini de hatırdan çıkarmamak lâzımdır. Amerikan halkı da bunu müdriktir.

Balıkesir Sigortası

(Baştarafı 1 ncide)

ten imtina etmekte, kendi imkânları ile tedaviye çalışmaktadırlar.

Durumu etraflıca tetkik ve tesbit etmekte olan sendika bu meyanda, siğorta genel müdürlüğüne ve Vekâlete sunulmak üzere tafsilatlı bir rapor hazırlamaktadır. Hazırlanmakta olan rapora göre, Balıkesirde tam teşkilâtlı bir sigorta hastahanesi, Edremit gibi geniş işçi kütleleri barındıran semtlerde dispanserler veya küçük ölçüde yataklı hastahaneler, Egmir, Karakayıt gibi işçi köylerinde de sağlık istasyonları kurulması ve bütün bölge için gezici hekim kullanılması istenmektedir.

Bilhassa sosyal güvenlik politikasına ehemmiyet verilen memleketimizde, her ay sigortaya binlerce lira prim ödeyen bilhassa, memleketinden günlerce uzak mesafelerde, sırf köyündeki ailesi ve çocuklarının nafakasını temin maksadıyla maden ocaklarında canla başla çalışan işçilerin hastalık hallerinde kendi kaderlerine terkedilmesi, ne insan hakları prensibine ve ne de sosyal adalete uygun değildir.

İşçi sigortaları kurumunun bir an önce, çeşitli Maden Bölgesi olan ve otuza yakın maden ocakları ve binlerce işçisi bulunan havalisinde bilhassa gerekli sıhhi tesisleri kurması beklenmektedir. İşçilerin daha fazla mağduriyetine meydan verilmemelidir.

Hikâye

Hata Ediyorsun

Yazan: Kanar

Bir birlerini deli gibi seviyor görmeden duramıyorlardı. Sevgilisinin çok güzel oluşu Sedadı korkutuyor elinden alacaklarmış gibi geliyordu. Bu düşüncelerle karşılaşır karşılaşmaz onu bir hırs bürüyor nereden geliyorsun! gibi delice sualler sormadan Kendini alamıyordu. İlk zamanlar Sedadın bu çılgınca hareketlerini Gülseren sevgisinden başka ne olabilir. Ah bir hazırlansakta düğünümüz olsa bu huzursuzluklar hep geçer diye düşünür, kendini teselli etme imkânı bulurdu. Fakat son zamanlarda Sedat işi tamame azıtmış onu adım adım takip ediyor içindeki şüpheyi yok etmek için çalışıyordu. Artık ruhu sıkılan Gülseren kendi kendine karar verdi: "bu böyle olmaz! Sedat da bir hal var, onunla koşup dertleşmem lâzım nedir bu hareketi anlıyamıyorum..

Gülseren bu düşüncelerle evlerine doğru yürürken Sedatda önüne dikildi.

— Nereden geliyorsun?

— Teyzeme kadar gittim.

— İnansam mı acaba?

Gülserenin üstünden kaynar su dökülmüş gibi bir hal aldı.

— Ne biçim söz Sedat?

Bir yandanda ona doğru yaklaştı.

— Sana ne oluyor? Sevgilim bu halin ne böyle?

Sedat iki elini yüzüne kapattı büyük bir sarsıntı geçirdiği belli idi. Gülseren koluna girdi:

— Gel sevgilim seninle iyice bir dertleşelim. Bu gece babamlar evde yok. bahçe kapısını ben açık bırakırım gelirsin olmaz mı? Üzülmeni anlıyamıyorum, sende ne var? Benide üzüyorsun..

— Peki olur.

Sedat hızlı adımlarla Gülserenden uzaklaştı. Baharın tatlı bir gecesi. Etraf gündüz gibi pırıl pırıl. Ağaçların arasında dolaşan ateş böcekleri. İki sebgili, yeşil çimene uzanmış sessiz sedasız duruyorlar. İkis'de ayrı ayrı şeyleri düşündükleri hallerinden belli, bu hususa artık nihayet vermek isteyen Gülseren:

— Sedat ne düşünüyorsun söylesene!

Sedatta ne bir ses en de bir hareket göremiyen Gülseren biraz daha ona doğru sokuldu.

— Düşünme, bana böyle. Soğuk davranma, çıldıracam, tertemiz bir sevgi ile bir birimize âşığız. Söyle ne derdin varsa ortak olalım. Senin için canım feda sevgilim. Dudaklarını Sedatın yanaklarında dolaştırdı, gözlerindeki yaş dudaklarını ıslatıyor. Islak dudakla ıslanan Sedat kendine geldi.

Düşündüklerimi sana senin gibi bir sevgiliye söylemeye utanıyorum. Beni affet Gülseren.

— Nedir Bu? Söyle ben de bileyim. Sana yardımım dokunmıyacağını ne biliyorsun

— Seni kıskanıyorum.

— Sevgin temiz ve yüksekliğini isbat eder.

— Amma bu öyle bir kıskançlık ki beni çıldırtıyor. Aklıma hep gaşka şeyler kötü işler geliyor, utanıyorum amma ne yapayım?

"— Kötü Şey" dediğin ne Sedat?

— İçimdeki şüphe. Seni elimden alacaklar, sen hep başkaları ilesin gibi geliyar bana.

Gülserenin her tarafı taş kesildi.

— O ne demek sevgilim? Bana nasıl yakıştırıyor, kendi şerefinle nasıl yan yana getiriyorsun?

— Ne yapayım elimde değil. Ben kurtulmak istedikçe bu düşünceler ,şüpheler beni iyice zapt ediyor.

— Hata ediyorsun sevgilim ben senin için var olmam senin için ancak yaşamayı arzularım. Yoksa mevcudiyetimin kıymeti yok.

— O güzel gecenin bu acı konuşmasından sonra Sedat büsbütün Deliye dönmüş, ne yaptığının farkına bile varmıyordu. Gönlün de gözünde Gülseren. Fakat şüpheden ona başkalarının sarılacağını bir an aklımdan çıkaramıyordum. Günler bir birini kovalıyor, artık Gülserenle yüz yüze gelmeyede cesaret edemiyordum. Bu temiz kız hakkında nasıl böyle şey düşünülür diyor bir anda yürüdüğü yoldan geri dönüyordu. Onu bir oynaşı ile yakalayacakmış gibi oluyordu, elleri cebinde köşenin başına dikildi.

— Ah! Bak işte. O yanında da bir genç var. Hem de bir birlerine bakarak yürüyorlar. Konuşuyorlarda. Gördün mü? Boşa çileden çıkmamışım. Tabancam yerinde mi? Eh, dört mermi, hepimize yeter bu işin sonu geldi demektir.

Hızlı adımlarla mesafeyi kapattı arkalarından. Evvelâ Gülsereni.. Kıyamadı. Yanındakini nişan aldı Tabancasının sesi ile beraber genç yere serildi Acı bir çığlık! "Al buda senin!" İkinci mermi. Mesele kalmadı "Bir mermi de bana yeter"

Gülseren aldığı yaranın ağırlığına bakmadan yerde sürünerek Sedadın olduğu yere geldi:

— Vah sevgilim, mademki beni öldürmek istiyordun söyleseidinya' Tabancanın namlusuna, sana sarılarak hedef olmak isterdim.

Sedatın elini kaldırdı. Tabancanın namlusunu kalbinin üstüne dayadıktan sonra parmağını Sedatın parmağının üstüne koyarak tetiğe dokundu ve üstüne düştü.

— O benim kardeşimdi. Nekadar gözlerin kararmışki fark edemedin.

— Ortalık bir birine karışıyor, can kurtaran arabaları polis, yerleri paralıyorlardı. Vakayı duyan her kesin gözleri doluyordu. Hastahanenin içi ana baba günü ili. Doktorlar yaralıların başında pervane gibi dönüyorlar, onları azrailin pencesinden kurtarmak için ellerinden geleni yapıyorlardı. Dışarda merakhlar ağlıyor, muhakkak iyi bir haber bekliyorlardı. Hastahanenin başhekimini görünce hepsi etrafını sardı.

— İyi haberler doktor bey?

— Ümüdimizi kesmedik. Fazla kan kaybetmelerine rağmen her üçüde ameliyat neticesinde yüzümüzü biraz olsun güldürdüler. Şimdilik nefes alıp veriyorlar.

Bu hayırlı haberlere sevinen kalabalık dağıldı. Günler, haftaları, haftalar ayları kovalarken, yaralılar iyi oluyor yüzlerine kan geliyordu. Gülseren kardeşi Kâmuranı ikna etmek için çalışıyor. Sedadı affetmesini onunla arkadaş olmasını arzuluyordu.

— Barış ne olursun hastahaneden dargın çıkmayalım. Sedad iyi çocuktur onun yaptığı çılğınlığı senin gibi olgun bir kimşe affetmelidir. bak ölmedik ama onu sen babam annem affedip onunla evlenmeme mani olmaya çalışırsanız ben kendime kıyarım beni seversin kırma Kâmuran..

Günlerce Gülserenin yalvarmalarına dayanamıyan Kâmuran Sedatla barışmaya, onu affetmeye karar verdi Bahçede üçü de buluştular. Sedat utanıyor, her iki kardeşin yüzüne bakmadan "affedin beni bu dertten kurtulmam için her üçümüzün de ölüp yeniden dirilmemiz lâzımmış. diyordu. El ele geldiler. Kâmuran Sedatla Gülsereni baş başa bırakdı. Kendisini ziyarete gelen nişanlısına doğru yürüdü, Gülseren, Sedadın elinden tutarak:

— Bak ikimizde tertemiz, yeniden dünyaya geldik, değilmi sevgilim? Neyleyim sensiz dünyayı..

— Affet sevgilim, affet beni kurtuldum. İki sevgili birbirleri ne sarılırken güneş son ışıklarını hastahanenin güzel bahçesindeki iki gençten esirgemiyordu.

Çanakkale Şehitlerine Sendikanın Alâkası

(Baştarafı 1 de)

Kemâl Türkler	50 Lira
Ruhi Yünlü	25 Lira
Nurettin Kalpcan	10 Lira
Hayri Gün..	10 Lira
Türkiye Bakır Endüstrisi İşçileri	46 Lira
Doğu Madeni Eşya İşçileri	76.50 Lira
Kâzım Normanlı	50 Lira
Yusuf Sidal	10 Lira
Yekûn —	277.50 Liradır.

(Doğu Madeni Eşya çakmak Fb. ile. Türkiye Bakır Endüstrisi işçilerinden yardım kampanyasına iştirak eden işçilerin isim listesi gelecek sayımızda neşredilecektir.)

SENDİKADA * Maden — İş Genel Başkanı Kemal Türkler, Sendika Müfettişi İsmail Sığın'dan her gün özel izahat alır. yapılacak iş leri görüşür ve direktif verir. (Resimde, Türkler, Sığın'ı dinler ker görülüyor.)

Mıstıkın köşesi

Sendikanın son günlerde başardığı işler nelerdir

— Merhaba, Mıstık kardeş! Seni gören hacı mı olur, hoca mı ?

— O!.. Merhaba, gardaşım Emmi!.. Nirelerdesin? Hiç görünmüyon ?..

— Asıl sana sormalı, sen nerelerdesin ?

— Ben nirede olacam! Görmüyon mu, "Beraber Öğrenelim" sütununda her zaman Kâzım emmi ile dertleşiyok!..

— İyi ama, burada ne işin var ?..

— Ha... İste bak, bu doğru.. Doğru emme, biraz haksızlık ediyon.. Eskiden Sendikamızın haber bülteni cıkarken, yerim burası değil mi idi?.. Göreceğim geldi, şöyle bir dolaşıvireyim dedim..

— İşte bak, buna çok iyi etmişsin!.. Bizler de hasbihali eneyd'r özledik.. Pek neşeli görünüyorsun?!..

— Doğru söylersin.. Neşeliyim de ne demek! Sırf neşe ve sevinc icindeyim diyiverin de. doğrulsun..

— Peki ama...

— Ha!.. Sehen ne diyecen ama, dur!.. Gözüm. Allahını sever isen. senin olun bitenlerden hic haberin vok mu? Bu ne geniş karınlılık? Allasen !..

— Ne imis olun bitenler?

— Yoh. voh!.. Sen bugün benimle herhal şaha edersin ellem ?..

— Ne şakası. Mıstık? Bir türlü anlamış değilim hâlâ..

— Pekiy. sen bizim genel başganla. başgan vekil'inin geçenlerdeki on günlük seyahatlerini duymadın mı?

— Duydum.. Peki ne varmış bunda? Gezin. dolaşıp gelmişler !..

— Vok.. Vok.. Yok!.. Öyle söyleme. darılırım. valla darılırım.. Ganıma dokunuyon.. Adetâ bana hakaret ediyon emmi. gücendim!..

— Anlayamadım!.. Sehen ne ?.

— Ne olacak, sen bu seyahati alâlade bir seyahat gibi gonuşuyon.. Halbuki, neticesinden hiç de haberin yoh..

— Mıstık, amma da yaptın!.. Bu cumartesi gittim.. Başkanın odası dolu idi.. Bir takım yabancılar da gördüm.

— İyi söyledin ya emmi!.. Bak. anlatayım: Başkan ile başkan vekili Kütahya bölgesine gittiler. Orada Değirmisaz Kömür İşcileri Sendikasının kongresinde bulundular. Sonra başkan İzmire. başkan vekili Edremit'e geçtiler ve bir müddet sonra döndüler.. Edremit'e tekrar sendikamız müfettişi gitti. döndü..

— İyi söyledin ama. bunları ben de biliyordum..

— Dur, acele etme! Bunları biliyordun.. Biliyordun emme, şimdi söyleyeceklerimi bilmeyordun işte...

— Ne imiş o bilmediğim?

— Uyuma, gözünü aç emmi!.. Genel başkan ile başkan vekili seyahatleri sırasında, üç bölgede tetkik ve temaslar yapmışlar.. Şimdi Kütahya'da, Edremit'te, İzmir'de sendikamızın şube teşkilâtları kuruluyor..

— Deme Mıstık! Şaka etmiyorsun ya ?..

— Ne şakası emmi, he!.. Bütün ciddiliğim şimdi üstümde.. Hem böyle mühim meselede şaka edilir mi?

— Nasıl olur Mıstık? Adetâ küçük dilimi yutacağım!.. Daha bir ay önce kongremiz oldu İstanbul dışında, yalnız İzmit'te şube vardı?.

— Emmi, sen ona bakma! Yeni faaliyet programından haberin yok senin.. Türkiye, sendikamızın yeni plânı dairesinde bölge bölge ayrılmış İlk olarak birinci bölge ele alınmış.. Birinci bölge içerisinde Kütahya, Balıkesir ve İzmir'den başka kısımlar da varmış emme, orasını...

— Çok yaşa Mıstık.. Bugün bizi Allah karşılaştırdı..

— Dur, daha var.. Kütahya bölgesinde bir genel müfettiş, Edremit'te bölge müfettişi tâyin edildi.. Şimdi, durmadan faaliyette imişler!

— Bunlar, ne müfettişi?

— Emmi, gücenme emme, çok galın gafalısın be!.. Bunlar, sendika müfettişi.. Hani, İstanbul'da bir tane vardı.. Şimdi İstanbul'da da iki tane oldular; yakında üç olacaklarmış..

— Mıstık, bugün sen, beni çok şaşırttın !..

— Edremit'te şube yerleri kiralanmış. yakında iki şube birden faaliyete geçecekler... Kütahya ile İzmir'de de öyle...

— Mıstık, çok sevindim!

— Sevinirsin, sevinirsin ya... Cumartesi günü Edremit bölge müfettişi İstanbul'da idi.. Başkanın yanına girseydin, görürdün..

— Çok yazık, göremedim..

— Edremit'te 1000 e yakın üye kaydolmuş; ihtilâf bile çıkarıldı.. Şimdi orada da üyelere zam alınacak..

— Mıstık, kardeşim.. Çok mahcubum, özür dilerim..

— Niye özür dileyon canım ?..

— Yok, yok.. İlk başta haksızlık ettim.. Bunlardan haberim yoktu. Ben, başkan ile başkan vekilinin seyahatini, alelâde zannettim.. Sendikamızın büyüdüğünü, günden güne kuvvetlendiğini gördükçe, âdeta göğsümüz kabarıyor..

— Göksümüz gabarıyo da ne dimek be emmi!.. Uçuyon ben, uçuyon !..

— Haklısın. Mıstık.. Sendikamız büyüdükçe kuvvetlenecek, kuvvetlendikçe de bizlere faydası artacak.. Eskiden böyle mi idi.. Şimdi hakkımızı koruyan bir yerimiz var diye, hiç olmazsa rahatız.. Allah sendikamızı ve sendika idarecilerimizi başımızdan eksik etmesin. Mıstık.. Şimdi bunları evde çocuklarıma da anlatacağım; bak, onlar da ne kadar sevinecekler.. Sana bir şey söyliyeyim mi? Benim küçük oğlan var ya; illede (Ben sendikacı olacam!) diyor da, başka bir şey demiyor...

— İnşallah emmi, inşallah! Öyleyse. senden bahtiyarı yok!.. Hadi, hosca kal!.. Benim için güççüğün gözünden öpüver, olur mu emmi?..

MISTIK

Tütün el işçileri Müşkül Durumda

Yaprak tütün el işçileri sendikası bütün İstanbul ve işçi mebuslarına bir yazı göndererek "el emeği değerlendirilmeden memleket haricine tütün sevke. kabil canlı bir vesikadır ki buka bu yazısında şunları belirtmektedir.

"El emeği değerlendirilmeden harice sevkedilen tütünlerin bu işle maişetini temin eden binlerce tütün işçisinin senenin yarısından fazla bir zamanda boşta kalmasına ve bu sebeple de sefil ve perişan olmasına sebeb teşkil etmektedir. Bu hal işçiyi maddi bakımdan yıkmakla beraber bu işde çalışmağa talip kimselerin duruma muttali olarak bu branştan kaçmalarına ve yakın istikbalde bir gram tütünü işleyecek işçinin bulunmamasını intaç edecek şekilde bir felâket dahi hazırlamaktadır. Çok yakın bir istikbalde tütün branşının işçisiz kalacağı muhakkaktır.

İşçi zaviyesinden durum bu fecaati arzederken, devletin de maddi gelir bakımından zararları hiç şüphesiz büyüktür. Aşağıda gösterilen tablo çok müsbet esaslara müstenit inkârı gayri kabil can bir vesikadır ki bu rakamlar ve rakama müstenit izahlar Beşiktaşta mevcut büyük bir tütün şirketinin 1957 senesinde el emeğini değerlendirmeden harice sevkettiği tütün miktarıdır. Bu şirket-

10.000	balya	İzmit
6 000	,,	Düzce
2.000	,,	Trabzon
1.500	,,	Agonya
1.500	,,	Hendek
5 000	,,	Tasova

tütününü el emeği değerlendirilmeden harice sevketmiştir.

Bu miktar tütünün bu tarzda harice sevkedilmesinin ne kadar zaman işçiyi işsiz bıraktığının hesabını yapmak mümkündür.

Yukarıdaki balyaların umumi mevcudu 26:000 dir. Bir balya ortalama olarak 25 kilogram kabul edilirse 26.000 + 25 = 650.000 kilogram tütün, izah edilen tarzda harice gitmiş demektir.

Bir işçi günde 25 kilogram tütütünü bir günde işlemiş olacaktır.

100 işçi 100 + 25 = 2500 kilogram tütünü bir günde işlemiş olacaktır.

100 işçi 260 gün boşta kalmış olacaktır:

Diğer taraftan bir işçi bir kilogram tütünü 50 kuruştan işlediğine göre 65 000 + 50 = 325 bin lira gibi bir meblâğ işverene gayrimeşru bir kazanç olarak kalmaktadır. Bu hesapta vergi vaziyetinden Devletin zararı elbette ki büyüktür.

İşveren bu meblâğı gayri meşru şekilde kasasına atmakla işçinin sigorta haklarını da gasbetmektedir: Çünkü işveren işçiye ödeyeceği bu meblâğın karşılığında işçiye ortak olarak bir sigorta primi de ödemek zorundadır.

MADEN — İŞ
Türkiye Maden, Madeni Eşya ve Makina Sanayii İşçileri Sendikası adına
Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü: KEMAL TÜRKLER
VAKIT MATBAASI

YÜKÇÜLER * Dümeksle çalışan Tahmil, Tahliye işçilerinin dert ve dilekleri Maden — İş Sendikası İdarecileri tarafından tespit edilmiştir. Bu sayıda Dümeks işçileri ile ilgilihaber ve resimler. Diğer sahifelerdedir. (Resim, Sendika Genel Başkanı tarafından çekilmiştir.